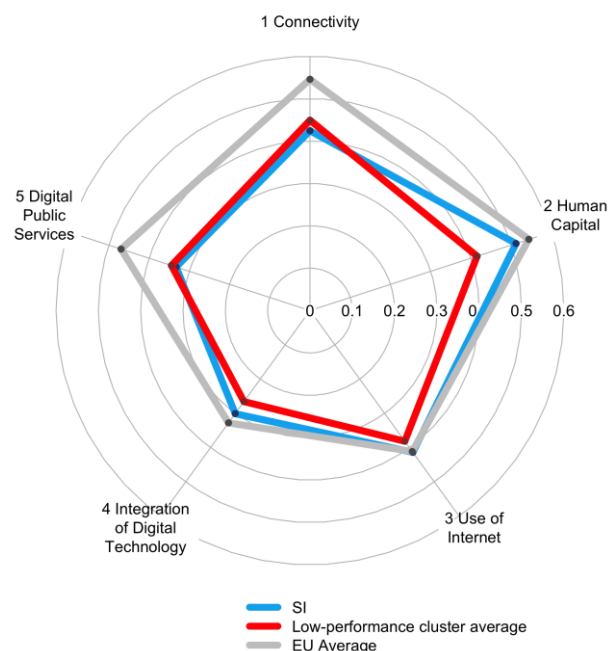

Indeks digitalnega gospodarstva in družbe¹ 2015²

Profil države

Slovenija

Slovenija se s splošno oceno³ **0,41** uvršča na **19.** mesto med 28 državami članicami EU. Ima visoko stopnjo kvalificiranega prebivalstva: 56 % prebivalstva ima osnovno digitalno znanje, 1,9 % Slovencev v starosti od 20 do 29 let pa ima diplomu na področju znanosti, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM) (uvrstitev na 7. mesto med državami članicami EU). Vendar se Slovenija najslabše uvršča na področju povezljivosti: fiksne širokopolasovne povezave so na voljo samo 89 % gospodinjstev. Čeprav je vzpostavitev fiksnih širokopolasovnih povezav razmeroma dobra (71 %), je naročnin na hitro širokopolasno povezavo samo 6,6 %, na mobilno širokopolasno povezavo pa je naročenih le 45 % gospodinjstev. Napredek bi bil potreben tudi na področju digitalnih javnih storitev, saj v Sloveniji le 29 %

¹ Indeks digitalnega gospodarstva in družbe (*The Digital Economy and Society Index – DESI*) je sestavljen indeks, ki ga je razvila Evropska komisija (GD CNECT), da bi ocenila razvoj držav EU na področju digitalnega gospodarstva in družbe. Združuje niz ustreznih kazalnikov, ki temeljijo na petih razsežnostih: povezljivost, človeški kapital, uporaba interneta, integracija digitalne tehnologije in digitalne javne storitve. Več informacij o DESI je na voljo na <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/digital-agenda-scoreboard>.

² DESI 2015 je sestavljen iz kazalnikov, ki se sklicujejo predvsem na koledarsko leto 2014 (razen, kadar za navedeno leto podatki niso na voljo, v tem primeru so se uporabili zadnji predhodni podatki).

³ DESI uporablja lestvico od 0 do 1, višja kot je ocena, bolj uspešna je država.

uporabnikov interneta izpolnjene obrazce javni upravi posreduje elektronsko; na področju odprtih podatkov se država uvršča na 23. mesto. Le 5,4 % splošnih zdravnikov izmenjuje zdravstvene podatke elektronsko (za razliko od 36 % v EU, s čimer se Slovenija uvršča na zadnje mesto med državami članicami EU) in skoraj noben splošni zdravnik ne pošilja receptov lekarnam po elektronski poti (0,6 % za razliko od 27 % v EU).

Čeprav spada Slovenija v skupino držav z **nizko uspešnostjo**⁴, je še vedno nad povprečjem.

	Slovenija		Skupina	EU
	mesto	ocena	ocena	ocena
DESI 2015	19	0,41	0,38	0,47
DESI 2014	20	0,39	0,34	0,44

⁴ DESI 2015 v skupino držav z nizko uspešnostjo uvršča Bolgarijo, Ciper, Grčijo, Hrvaško, Madžarsko, Italijo, Poljsko, Slovenijo in Slovaško.

1 Povezljivost

1 Povezljivost	Slovenija		Skupina ocena	EU ocena
	mesto	ocena		
DESI 2015	25	0,42	0,45	0,55
DESI 2014	24	0,39	0,39	0,51

Povezljivost je razsežnost DESI 2015, v kateri je Slovenija najmanj uspešna (najslabša uvrstitev od vseh petih razsežnosti). S splošno oceno povezljivosti 0,42 se država uvršča na 25. mesto med državami EU.

	Slovenija				EU DESI 2015 vrednost
	DESI 2015 vrednost	mesto	DESI 2014 vrednost	mesto	
1a1 Pokritost s fiksnimi širokopasovnimi povezavami % gospodinjstev	89 % (2013)	25	89 % (2013)	25	97 % (2013)
1a2 Vzpostavitev fiksnih širokopasovnih povezav % gospodinjstev	71 % (2014) ↓	10	72 % (2013)	7	70 % (2014)
1b1 Vzpostavitev mobilnih širokopasovnih povezav št. naročnikov na 100 ljudi	45 (2014) ↑	24	39 (2013)	25	67 (2014)
1b2 Spekter % ciljnega spektra, ki ga je treba uskladiti na ravni EU	63 % (2014) ↑	22	39 % (2013)	24	70 % (2014)
1c1 Pokritost z dostopovnimi omrežji naslednje generacije (NGA) % gospodinjstev od vseh gospodinjstev	74 % (2013)	14	74 % (2013)	14	62 % (2013)
1c2 Naročnine na hitre širokopasovne povezave % naročnin >= 30Mbps od vseh naročnin na fiksne širokopasovne povezave	6,6 % (2014) ↑	24	5 % (2013)	25	22 % (2014)
1d1 Cena fiksnih širokopasovnih povezav % posameznega bruto dohodka, porabljenega za najcenejšo samostojno naročnino na fiksno širokopasovno povezavo (boljše so nižje vrednosti)	1,7 % (2014) ↓	18	1,4 % (2013)	13	1,3 % (2014)

Kljub padcu na uvrstitveni lestvici je vzpostavitev širokopasovnih povezav v Sloveniji razmeroma dobra. Vendar se Slovenija sooča s številnimi izzivi.

Najprej mora izboljšati pokritost s fiksnimi širokopasovnimi omrežji, ki so na voljo le 89 % gospodinjstvom (25. mesto), kar je precej pod povprečjem EU (97 %).

Nato mora povečati tudi število naročnikov na mobilne širokopasovne povezave: le 45 % gospodinjstev je naročenih na mobilno širokopasovno povezavo (24. mesto, kar je precej pod povprečjem EU, ki znaša 67 %).

In nazadnje, čeprav so hitra (>= 30Mbps) širokopasovna omrežja na voljo trem četrtinam prebivalstva, je nanje naročenih le 6,6 % državljanov (24. mesto, precej pod povprečjem EU, ki znaša 22 %).

Vse te pomanjkljivosti, tako v smislu fiksnih in mobilnih kot tudi hitrih širokopasovnih povezav, pojasnjujejo slabe ocene Slovenije in omejujejo njeno sposobnost, da bi izkoristila prednosti digitalnega gospodarstva.

2 Človeški kapital

2 Človeški kapital	Slovenija		Skupina ocena	EU ocena
	mesto	ocena		
DESI 2015	15	0,51	0,42	0,54
DESI 2014	15	0,5	0,38	0,52

Z oceno na področju človeškega kapitala (digitalno znanje) v višini 0,51 se Slovenija že od lanskega leta uvršča v sredino med državami EU.

	Slovenija				EU DESI 2015 vrednost
	DESI 2015		DESI 2014		
	vrednost	mesto	vrednost	mesto	
2a1 Uporabniki interneta % posameznikov (starost 16–74 let)	68 % (2014) ↓	20	69 % (2013)	17	75 % (2014)
2a2 Osnovno digitalno znanje % posameznikov (starost 16–74 let)	56 % (2014) ↑	17	51 % (2012)	19	59 % (2014)
2b1 Strokovnjaki s področja IKT % zaposlenih oseb	2,6 % (2013) →	15	2,6 % (2012)	15	2,8 % (2013)
2b2 Diplomanti na področju STEM diplomanti na področju STEM na 1 000 ljudi (starost 20–29 let)	19 (2012)	7	19 (2012)	7	17 (2012)

Da bi lahko v celoti razvila digitalno gospodarstvo in družbo, mora Slovenija svoje državljane spodbujati k uporabi interneta. Dejstvo je, da ima Slovenija nizek odstotek rednih uporabnikov interneta (68 %, pod povprečjem EU, ki znaša 75 %, s čimer se uvršča na 20. mesto v EU). 56 % državljanov ima osnovo digitalno znanje, kar sicer predstavlja izboljšanje glede na prejšnje leto, je pa še vedno pod evropskim povprečjem.

Glede na delež strokovnjakov s področja informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT)⁵ med zaposlenim prebivalstvom se Slovenija uvršča v sredino (2,6 %, kar je tik pod povprečjem EU, s čimer se uvršča na 15. mesto).

Kazalnik, pri katerem je Slovenija precej bolj uspešna od povprečja EU, je število diplomantov na področju znanosti, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM), saj ima 1,9 % Slovencev v starosti od 20 do 29 let diplomu na področju STEM (7. mesto med državami članicami EU).

⁵ Široka opredelitev iz (prihodnjega) tehničnega poročila JRC (IPTS) „The evolution of EU ICT employment 2000-2012“ (Razvoj zaposlitve na področju informacijske in komunikacijske tehnologije v EU v obdobju 2000–2012): oznaki ISCO 25 in 35 ter diplomanti s področja informacijskih in komunikacijskih tehnologij iz nekaterih povezanih oznak ISCO.

3 Uporaba interneta

3 Uporaba interneta	Slovenija		Skupina ocena	EU ocena
	mesto	ocena		
DESI 2015	16	0,41	0,38	0,41
DESI 2014	16	0,38	0,33	0,39

V smislu dejavnosti na spletu se Slovenija z oceno 0,41 (povišanje z 0,38 v lanskem letu) uvršča na 16. mesto med državami EU.

	Slovenija				EU DESI 2015 vrednost	
	DESI 2015 vrednost		mesto	DESI 2014 vrednost		mesto
3a1 Novice % posameznikov, ki so uporabili internet v zadnjih 3 mesecih (starost 16–74 let)	82 % (2014)	↑	10	79 % (2013)	11	67 % (2014)
3a2 Glasba, videoposnetki in igre % posameznikov, ki so uporabili internet v zadnjih 3 mesecih (starost 16–74 let)	47 % (2014)	↓	19	50 % (2012)	14	49 % (2014)
3a3 Video na zahtevo % gospodinjstev s televizijskim aparatom	39 % (2013)		10	39 % (2013)	10	39 % (2013)
3a4 Televizija prek internetnega protokola (IPTV) % gospodinjstev s televizijskim aparatom	29 % (2013)		3	29 % (2013)	3	13 % (2013)
3b1 Video klici % posameznikov, ki so uporabili internet v zadnjih 3 mesecih (starost 16–74 let)	41 % (2014)	↑	16	35 % (2013)	18	37 % (2014)
3b2 Družbena omrežja % posameznikov, ki so uporabili internet v zadnjih 3 mesecih (starost 16–74 let)	58 % (2014)	↑	23	53 % (2013)	24	58 % (2014)
3c1 Bančne storitve % posameznikov, ki so uporabili internet v zadnjih 3 mesecih (starost 16–74 let)	45 % (2014)	↑	20	44 % (2013)	20	57 % (2014)
3c2 Nakupovanje % posameznikov, ki so uporabili internet v zadnjem letu (starost 16–74 let)	50 % (2014)	↑	16	49 % (2013)	14	63 % (2014)

Slovenski uporabniki interneta na internetu radi: berejo spletne novice (82 %, precej višje od povprečja EU, ki znaša 67 %, uvrstitev na 10. mesto v EU), pridobivajo video vsebine z uporabo širokopasovne povezave, predvsem prek videa na zahtevo (39 %, v povprečju EU, uvrstitev na 10. mesto v EU) ali gledajo IPTV (29 %, precej nad povprečjem EU, ki znaša 13 %, uvrstitev na 3. mesto med državami članicami EU). Pri teh dejavnostih je sodelovanje Slovencev na splošno višje od povprečja EU.

Nasprotno pa v veliki meri zavračajo sodelovanje v drugih dejavnostih na spletu, kot so: komuniciranje prek družbenih omrežij (58 %, v povprečju EU, kljub temu uvrstitev na 23. mesto), opravljanje bančnih transakcij (45 %, precej pod povprečjem EU, ki znaša 57 %, uvrstitev na 20. mesto) ali spletni nakupi (50 %, precej pod povprečjem EU, ki znaša 63 %, uvrstitev na 16. mesto). Spletne transakcije so ključni izziv za Slovenijo, saj je gonilo digitalnega gospodarstva delno tudi spletna potrošnja njegovih državljanov.

4 Integracija digitalne tehnologije

4 Integracija digitalne tehnologije	Slovenija		Skupina ocena	EU ocena
	mesto	ocena		
DESI 2015	20	0,3	0,27	0,33
DESI 2014	18	0,28	0,23	0,3

Na področju integracije digitalne tehnologije s strani podjetij se Slovenija z oceno 0,30 uvršča na 20. mesto. Slovenska podjetja bi morala bolje izkoristiti možnosti, ki jih ponujajo družbeni mediji, e-računi in spletna čezmejna prodaja.

	Slovenija				EU DESI 2015 vrednost	
	DESI 2015 vrednost		mesto	DESI 2014 vrednost		mesto
4a1 Elektronska izmenjava informacij % podjetij (izven finančnega sektorja z več kot 10 zaposlenimi)	30 % (2014)	↑	16	28 % (2013)	16	31 % (2014)
4a2 Radiofrekvenčna identifikacija (RFID) % podjetij (izven finančnega sektorja z več kot 10 zaposlenimi)	4,9 % (2014)	↑	9	2,5 % (2011)	9	3,8 % (2014)
4a3 Družbeni mediji % podjetij (izven finančnega sektorja z več kot 10 zaposlenimi)	14 % (2014)	→	18	14 % (2013)	18	14 % (2014)
4a4 E-računi % podjetij (izven finančnega sektorja z več kot 10 zaposlenimi)	5,8 % (2014)	↓	26	9,8 % (2013)	16	11 % (2014)
4a5 Računalništvo v oblaku % podjetij (izven finančnega sektorja z več kot 10 zaposlenimi)	10 % (2014)		11	ni relevantno	–	11 % (2014)
4b1 MSP, ki prodajajo na spletu % MSP (izven finančnega sektorja z več kot 10 zaposlenimi)	14 % (2014)	↑	13	10 % (2013)	18	15 % (2014)
4b2 Promet pri e-trgovanju % prometa MSP (izven finančnega sektorja z 10 do 249 zaposlenimi)	ni relevantno		–	ni relevantno	–	8,8 % (2014)
4b3 Čezmejna spletna prodaja % MSP (izven finančnega sektorja z več kot 10 zaposlenimi)	5,5 % (2013)		17	5,5 % (2013)	17	6,5 % (2013)

Pravo digitalno gospodarstvo je gospodarstvo, v katerem podjetja v celoti izkoriščajo možnosti in prednosti digitalnih tehnologij, tako za izboljšanje svoje uspešnosti in produktivnosti, kot tudi za doseganje potrošnikov in prodajo.

Sprejetje digitalnih tehnologij pomembno spodbuja rast produktivnosti dela. V zvezi se tem se Slovenija na splošno uvršča v povprečje na področju elektronske izmenjave informacij (30 %, podobno kot povprečje EU, ki znaša 31 %), družbenih medijev (14 %, točno v povprečju) in računalništva v oblaku (10 %, nekoliko pod povprečjem). Glavna pomanjkljivost je na področju izdajanja e-računov (le 5,8 % podjetij pošilja račune prek spleta, kar je precej pod povprečjem EU v višini 11 %, uvrstitev na 26. in predzadnje mesto).

Slovenska MSP v povprečju koristijo prednosti spletnega trgovanja v enaki meri kot MSP v drugih državah EU. 14 % MSP v Sloveniji prodaja prek spleta (povprečje v EU znaša 15 %) in 5,5 % MSP sodeluje v čezmejni spletni prodaji (malo pod povprečjem EU, ki znaša 6,5 %).

5 Digitalne javne storitve

5 Digitalne javne storitve	Slovenija		Skupina ocena	EU ocena
	mesto	ocena		
DESI 2015	22	0,33	0,34	0,47
DESI 2014	20	0,35	0,33	0,45

Slovenija se na področju digitalnih javnih storitev z oceno 0,33 uvršča na 22. mesto med državami EU. Podpovprečne rezultate na področju digitalnih javnih storitev dosega (do določene mere) v zvezi z e-upravo in (zlasti) v zvezi z e-zdravjem.

	Slovenija				EU DESI 2015 vrednost
	DESI 2015 vrednost	mesto	DESI 2014 vrednost	mesto	
5a1 Uporabniki e-uprave % posameznikov, ki so vrnili izpolnjene obrazce (od uporabnikov interneta v preteklem letu, starost 16–74 let)	29 % (2014) ↑	17	28 % (2013)	14	33 % (2014)
5a2 Vnaprej izpolnjeni obrazci ocena (od 0 do 100)	43 (2014) ↓	14	46 (2013)	16	45 (2014)
5a3 Spletno opravljanje storitev ocena (od 0 do 100)	72 (2014) ↑	19	68 (2013)	18	75 (2014)
5a4 Odprti podatki ocena (od 0 do 700)	260 (2014)	23	ni relevantno	–	380 (2014)
5b1 Izmenjava zdravstvenih podatkov % splošnih zdravnikov	5,4 % (2013)	28	5,4 % (2013)	28	36 % (2013)
5b2 E-recepti % splošnih zdravnikov	0,6 % (2013)	26	0,6 % (2013)	26	27 % (2013)

Sodobne in učinkovite javne spletne storitve so sredstvo za zmanjšanje javne porabe ter za spodbujanje večje učinkovitosti podjetij, državljanov in same javne uprave. Vendar se Slovenija sooča s ključnim izzivom na področju spletnih javnih storitev. Ocene kažejo na povprečno stanje glede uporabe storitev e-vlade s strani državljanov (29 % slovenskih uporabnikov interneta je javni upravi vrnilo izpolnjene obrazce, to je pod povprečjem EU, ki znaša 33 %, in pomeni uvrstitev na 17. mesto), razpoložljivosti vnaprej izpolnjenih obrazcev (ocena 43 za razliko od 46 na ravni EU, uvrstitev na 14. mesto) in spletnega opravljanja storitev (ocena 72 za razliko od 75 na ravni EU, uvrstitev na 19. mesto).

Poleg tega se zdi, da Slovenija precej zaostaja na področju odprtih podatkov, ki pomembno spodbujajo rast (ocena 260, kar je precej pod povprečjem EU z oceno 380, uvrstitev na 23. mesto). Z zagotavljanjem prostega dostopa do podatkov brez omejitev lahko vladne agencije zasebnemu sektorju omogočijo, da lažje pridobi javne podatke, razvije nove proizvode in storitve ter ustvari ekonomsko vrednost.

Na področju spletnih storitev, ki jih nudijo zdravstveni sistemi, se Slovenija uvršča na sam rep v EU. Uspešnost Slovenije na področju e-zdravja je mogoče precej izboljšati, in sicer s spodbujanjem širšega sprejetja izmenjave zdravstvenih podatkov (le 5,4 % splošnih zdravnikov izmenjuje zdravstvene podatke za razliko do 36 % v EU, uvrstitev na zadnje mesto med državami članicami EU) in izdajanja e-receptov, saj skoraj noben splošni zdravnik ne pošilja receptov lekarnam po elektronski poti (0,6 % za razliko od 27 % v EU, uvrstitev na 26. mesto).